

In memoriam Wim Bos (1934-2018)

R. Blanken¹, F. Keukens²

Wim Bos studeerde in Groningen, eerst een jaar economie, maar na een paar maanden komt hij er achter dat die keuze, passend bij een carrière in het familiebedrijf, niet de goede is. Hij volgt zijn hart en stapt in 1952 over naar geneeskunde. Na zijn 'militaire dienst' start hij in 1961 in Groningen met de opleiding tot dermatoloog. In de avonden doet hij promotieonderzoek. In 1967 promoveert hij bij prof. Keuning op het proefschrift *Transformatie en recirculatie van lymfocyten*; ook in die tijd was immunologie een actueel onderwerp.

FRYSK HÛDDOKTERS SELSKIP

Op 1 januari 1968 vestigt Wim zich als dermatoloog in Leeuwarden. Hij neemt het woonhuis met praktijk over van collega Evers, op dat moment de enige dermatoloog in Ljouwert (Leeuwarden). Zijn vrouw Helga is een belangrijke steunpilaar. Kort daarna associeert hij zich met Toon Baar. De maatschap praktiseert bij Wim thuis. De benodigde stikstof betreft men van het regionale KI-station. Het wrattensprekuur zorgt iedere woensdagmiddag voor totale blokkade van het huis. Kort daarna vestigt de maatschap zich in de verschillende Leeuwarder ziekenhuizen. Daarnaast doen de twee dermatologen spreekuur

in ziekenhuis De Sionsberg in Dokkum en in Ziekenhuis Oranjo-oord in Harlingen waar Helga Wim assisteert. Verder doen Wim en Toon consulten in verschillende verpleegtehuizen. Het is een zeer hectisch bestaan en al snel wordt de maatschap dan ook uitgebreid met Jan van der Meer. Met de andere dermatologen in Friesland onderhoudt men middels het Frysk Hûddokters Selskip goede contacten.

Wim was een harde werker. Ouderwets drukke dermatologische spreekuren waren voor hem vanzelfsprekend en spoedpatiënten konden altijd bij hem terecht. Regelmatig bekeek hij het afsprakenboek om 'open plekken' op te vullen of bij grote drukte dubbel te laten boeken. Daarbij was hij uiterst collegiaal en altijd bereid in te springen.

GRANDFATHER'S DISEASE

Weinig dermatologen kunnen bogen op een door hen beschreven ziektebeeld. Wim beschreef als eerste de seniele gluteale dermatose of *grandfather's disease*. Een kwestie van goed observeren! Hij was inventief, introduceerde het campingmatrasje als eenvoudig en goedkoop antidecubitusmatras en bedacht verschillende lokale medicamenten voor het ulcus cruris en de behandeling van wratten. Heel belangrijk was zijn bijdrage aan de behandeling van hidradenitis via de 'deroofing volgens Bos', een behandeltechniek die bij veel patiënten met deze kwaal effectief was.

Wim vond het een uitdaging om met eenvoudige middelen zijn werk als dermatoloog uit te voeren. Hij was rommelig van aard. Wie na hem in 'zijn' spreekkamer spreekuur moest doen, kon beginnen met het leegruimen van het bureau. Zijn verslaglegging was noodgedwongen kort maar inhoudelijk prima, het EPD is hem (gelukkig) bespaard gebleven. Het management van de praktijk liet hij grotendeels over aan zijn maten. Wim onderhield namens de maatschap de contacten met de NVDV, waarbij hij een belangrijke bijdrage aan het vak leverde als vicevoorzitter van de NVDV (1987-1989) en als oprichter van het landelijk onderwijs voor assistenten in opleiding. Wim was trots op het erelidmaatschap dat de Vereniging hem verleende. Regionale contacten vond hij erg belangrijk, aan conflicten had hij een enorme hekel.

¹ Gepensioneerd dermatoloog

² Dermatoloog

ONUITPUTTELIJKE VOORRAAD

Wim had humor, zijn voorraad hilarische anekdotes was onuitputtelijk. Ondanks zijn redelijk imposante postuur was hij sportief. Hij was fanatiek hockeyer, later werd hij enthousiast lid van een gymnastiekclub en als er geschaatst kon worden, trok hij erop uit, zelfs in de middagpauze. Het spreekuur begon dan gewoon wat later. De Elfstedentocht van 1986 heeft hij uitgereden; vanaf Bartlehiem was hij sneeuwblind maar hij gaf niet op. De volgende ochtend om 8.00 uur deed hij gewoon spreekuur. Hij nam Helga mee om te beschrijven wat ze zag en zelf schreef hij de recepten. Ziek was hij nooit, hoogstens af en toe een sportblessure. Hij hield van primitief kamperen en wandelen in het hooggebergte.

's Zomers ging het naar de Alpen waarbij het hele gezin sliep in twee kleine oranje tentjes en overdag lange tochten maakte.

In 2006 verhuizen Wim en Helga naar Twente, zijn geboortestreek. Een nieuwe rol als grootvader dient zich aan. Hij heeft zijn hele leven veel brieven geschreven en ook zijn acht kleinkinderen krijgen al snel post - niet alleen in zijn karakteristieke handschrift, maar ook in beelden. Een getekende halve cirkel met drie haren links en drie haren rechts zal voor hen altijd het symbool van hun kalende grootvader blijven.

Wim was een dermatoloog in hart en nieren en een markante persoonlijkheid. Daarnaast was hij ook innovatief en een enorme doorzetter. Maar bovenal was hij een hele goede collega op wie je altijd kon rekenen.

CORRESPONDENTIEADRES

Rob Blanken

E-mail: blankenrob@gmail.com